

Fietsen is, samen met lopen, de meest duurzame vorm van vervoer. Met een aantal concrete oplossingen kunnen we op een goedkope manier een belangrijke bijdrage leveren aan de verdere verduurzaming van het vervoer in Nederland.

VNG en IPO vragen ter voorbereiding op het AO Duurzame vervoer – dat op 19 april a.s. plaats vindt in de Tweede Kamercommissie IenW - graag uw aandacht voor de belangrijke rol die de (elektrische) fiets kan spelen bij de verdere verduurzaming van de mobiliteit. Per euro koopt de overheid met fietsmaatregelen meer duurzame mobiliteit dan alleen een investering in auto en OV. Aangezien een groot deel van de verplaatsingen korte afstanden betreft, is de (elektrische) fiets vaak een reëel alternatief. De fiets biedt hiermee een duurzame en relatief goedkope oplossing voor de bereikbaarheid, luchtkwaliteit en aantrekkelijkheid van Nederland en onze economische centra in het bijzonder.

Goede eerste stappen kabinet

VNG en IPO vinden dat het kabinet goede eerste stappen zet op het fietsbeleid. Op dit moment zijn gemeenten en provincies met het kabinet in overleg over de uitwerking van de eenmalige investering van 100 miljoen euro in fietsinfrastructuur en fietsenstallingen bij OV-knooppunten. Ook vinden we het een goede ontwikkeling dat het kabinet aankondigt fiscale regelgeving aan te passen waardoor zakelijk fietsen voor werknemers en werkgevers aantrekkelijker wordt.

Kansen voor de fiets

Alhoewel er al stappen gezet worden, zien we een aantal belangrijke kansen die nog niet verzilverd worden. Deze brengen we graag bij u onder de aandacht:

- Breder dan bereikbaarheidsopgaven: benader de fiets als middel om overige grote thema's zoals energietransitie, luchtkwaliteit, gezondheid, sociale inclusie en economische ontwikkeling invulling te geven.
- De fiets als impuls voor energietransitie en klimaatopgave: de fiets is het ideale (vervoers)middel om luchtkwaliteit en leefklimaat te verbeteren. Door winst uit te drukken in CO2-reductie (in plaats van 'spitsmijdingen' voor bereikbaarheid), kan inzichtelijk gemaakt worden hoe gebruik van de fiets bijdraagt aan de klimaatopgave.
- De reiziger Centraal: we pleiten voor een verschuiving van de benadering per modaliteit (OV, auto, fiets) naar mobiliteit: daarin zetten we de reiziger centraal. Concreet betekent dit het breder benaderen van de bereikbaarheidsopgaven, gedacht vanuit comfort en keuzevrijheid voor de reiziger.
- Regionale, projectgericht samenwerking: Er zijn de afgelopen jaren belangrijke stappen gezet op het gebied van fiets. We vragen de staatssecretaris om de samenwerking met regionale partners van overheden en bedrijfsleven, zoals in het programma Beter Benutten, voort te zetten en fietsgebruik met concrete projecten een impuls te blijven geven. In het regeerakkoord is de aandacht voor fiets toegenomen, desondanks zijn met de voor fiets beschikbaar gestelde €100 miljoen minder middelen beschikbaar dan in de vorige kabinetsperiode.

Vragen aan de staatssecretaris

Naar aanleiding van bovenstaande kansen leggen wij u graag de volgende vragen voor. Wij hopen dat u deze vragen wilt meenemen in uw inbreng tijdens het AO.

- De Staatssecretaris van IenW en de Staatssecretaris van Financiën hebben al een belangrijke stap gezet in het bevorderen van (zakelijk) fietsbezit, vraag aan beide staatssecretarissen is om ook het fietsgebruik te stimuleren. Een optie zou zijn om een hogere belastingvrije kilometervergoeding door werkgevers voor woon-werkverkeer met de fiets (25ct/km ipv de nu toegestane 19 ct/km) mogelijk te maken. Wil de staatssecretaris zich hier met de staatssecretaris van Financiën voor inzetten?
- Wil de staatssecretaris zich samen met de staatssecretaris van Financiën inzetten om het mogelijk te maken dat werkgevers hun werknemers belastingvrij een fietsparkeerplek in een betaalde fietsparkeergarage nabij een OV-station ter beschikking kunnen stellen? Hiermee wordt de aantrekkelijkheid en zekerheid van de ketenreis vergroot.
- De potentiële groei van de combinatie fiets/OV is zeer groot. Als eerste stap is er budget vrijgemaakt om te investeren in voldoende stallingen bij stations. De exploitatie en het beheer van deze stalling is financieel niet geregeld. Wil de staatssecretaris zich samen met de staatssecretaris van Financiën inzetten om een evenredige kostenverdeling tussen decentrale overheden en vervoerders(via de concessies) te bereiken (motie Dik Faber).
- Kan de staatssecretaris (in een regionale samenwerking) een pilot- of innovatieaanpak in het aanstaande Klimaat- en Energieakkoord inbrengen, om zo ervaring op te doen met een mobiliteitshub aan randen van de stad. Hier wordt de fiets als onderdeel van de ketenreis gepositioneerd om zodoende de luchtkwaliteit in steden te verbeteren.
- Kan de staatssecretaris in overleg met de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media een onderzoek instellen naar de mogelijkheid om het verkeersexamen weer verplicht onderdeel van het curriculum van het basisonderwijs uit te laten maken?

Tot slot

Nederland staat voor een grote opgave rondom mobiliteit, luchtkwaliteit en energietransitie. De verduurzaming van het mobiliteitsbeleid kan een belangrijke bijdrage leveren aan het bereiken van de doelstellingen op deze terreinen. Gemeenten en provincies benadrukken dat stimulering van de fiets een efficiënte en effectieve manier is om de verduurzaming van de mobiliteit van de grond te krijgen.

Over Tour de Force

Binnen het samenwerkingsverband van de Tour de Force werken 23 partijen samen om in de periode tot en met 2027 20% meer fietskilometers te organiseren. Fiets is een steeds belangrijker thema en ook een middel om aan opgaven uit het domein van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, maar zeker ook breder, invulling te geven. VNG, IPO, vervoerregio's en Rijk onderzoeken samen in een Tour de Force wat er nodig is om de kracht van de fiets de komende jaren nog meer te benutten. Ze weten zich daarbij gesteund door vele organisaties – zowel publiek als privaat - die verantwoordelijk en betrokken zijn bij het fietsbeleid in Nederland.